

**MÉRNÖKNŐK – Vasi női mérnökök
az egyetem kapuin túl**

>>> Magyar Közút

Nonprofit Zrt.

Szabó Eszter
forgalomtechnikai vezető
mérnök

Eger,
2025. október 8.

A nők egyetemi képzése külföldön

1867. Svájc

1871. Párizs

1880. Belgium

1970. Harvard, Princeton

1849. Amerika

Nőhallgatók száma és aránya						
<i>Ország</i>	<i>1909/1910</i>		<i>1917/1918</i>		<i>1930/1931</i>	
	<i>Fő</i>	<i>%</i>	<i>Fő</i>	<i>%</i>	<i>Fő</i>	<i>%</i>
Ausztria	766	6,7	1.555	15,7	3.442	16,4
Finnország	622	16,5	864	21,7	2.247	32,4
Hollandia	728	13,5	1.220	16,2	2.133	17,7
Németország	6.600	7,4	-	-	19.461	15,0
Olaszország	4.841	15,6	8.382	18,6	6.142	13,3
Svájc	2.635	23,7	2.284	18,0	996	14,5

Európa egyetemein elsőként az orvosi és a bölcsészeti fakultások nyíltak meg a nők előtt.

A nők egyetemi képzése Magyarországon

65.719 sz. rendelet (1895)

- engedélyezte a lányok magánérettségi vizsgáját
- bölcsészeti és orvosi karok, egyetemi gyógyszerészi tanfolyam megnyitása a nők számára

35.138 sz. rendelet (1904)

- korlátozás politikája (jeles érettségi bizonyítvány)
- vallás- és közoktatási miniszter engedélyét kellett kérni

206626/1918 sz. rendelet (1918)

- nők jelentkezhetek a Műegyetemre

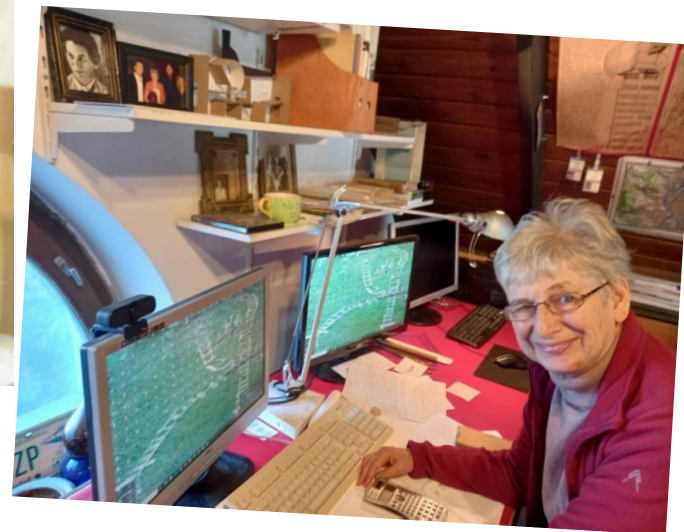
1946. évi XXII. törvény nyitotta meg valamennyi felsőoktatási intézményt a nők előtt.

A nők egyetemi képzése Magyarországon

Tanév	Orvostudományi Kar	Bölcsészeti Kar	Gyógyszerészeti tanfolyam
1900/1901	16	13	-
1905/1906	36	101	-
1911/1912	82	139	8
1914/1915	191	225	-

Nőhallgatók száma és aránya						
Ország	1909/1910		1917/1918		1930/1931	
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
Magyarország	291	1,8	1.594	16,1	2.248	13,4
Ausztria	766	6,7	1.555	15,7	3.442	16,4
Svájc	2.635	23,7	2.284	18,0	996	14,5

Az első magyar diplomás mérnöknő és unokája – A szakma öröksége generációkon át

Pécsi Eszter

„Munkájában a tökéletességre törekedett, azt vallotta, egy nő nem véthet hibát.”

Szabóné

Fischer Zsuzsanna

„A munkám során izgalmas volt és egyben kihívást is jelentett a változatosság, hogy sokféle szerkezettel, anyaggal, formával tudtam dolgozni, tervezni.”

Nők a vasi mérnökök között

458 aktív kamarai tagból 58 fő nő

21 tagozatból a vasi mérnöknők 14 tagozatban képviseltetik magukat:

- anyagmozgató (1 fő)
- elektrotechnika (1 fő)
- energetika (4 fő)
- építés (14 fő)
- épületgépészet (5 fő)
- gáz- és olajipar (1 fő)
- geodézia (8 fő)
- hírközlés (1 fő)
- környezetvédelem (13 fő)
- közlekedés (10 fő)
- munkabiztonság (3 fő)
- tartószerkezet (12 fő)
- tűzvédelem (1 fő)
- vízgazdálkodási (15 fő)

Az első női mérnökök Vas vármegyéből

Kártyás Mária	1953.	vegyésmérnök
Hegedűs Erzsébet	1954.	vegyésmérnök
Klement Ilona	1954.	vegyésmérnök
Gyöngyösy Mária	1955.	gépésmérnök
Alacsony Ilona	1955.	erdőmérnök
Dankovics Margit	1955.	erdőmérnök
Hudetz Éva	1955.	erdőmérnök
Túrmezei Éva	1955.	erdőmérnök
Abay Zsuzsanna	1956.	gépgyártómérnök
Dátán Cecília	1956.	gépésmérnök
Zsámár Xénia	1956.	vegyésmérnök
Baráth Sára	1957.	általános mérnök
Nagy Sára	1957.	általános mérnök

4 vegésmérnök

3 gépésmérnök

2 általános mérnök

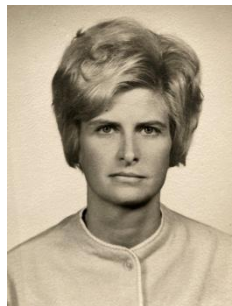
4 erdőmérnök

Az első női mérnökök Vas vármegyéből

Alacsony Ilona (Köhler Imréné)

A híres és nagy értékű szlavón tölgyes fennmaradását és erősítését szolgáló gyérítésről írt diplomamunkája példaértékű volt, és taníthatta vele erdésztársait. Mezőföldi Állami Erdőgazdaságnál dolgozott, ahol az újítása nyomán végezték el az iszkaszentgyörgyi dolomit-kopár erdősítését feketefenyő magvetéssel.

Baráth Sára (Nagy Sándorné)

Mélyépítési Tervező Vállalat Organizációs Osztályán tervezőként dolgozott. Tervezési munkákhoz kapcsolódó szervezési feladatok tartoztak hozzá, valamint a Szlovákia területén megépülő vízépitési munkák kiviteli terveihez készített organizációs terveket. Szakmai, tervezői munkái közül kiemelhető a Dayka Gábor utcai, valamint Dunakeszi környékén, a Duna partján tervezett víztározók.

Az első női mérnökök Vas vármegyéből

Dátán Cecília

Egyetemi évei alatt végig kitűnő tanuló volt. 1961-ben a Vas megyei Vas-, Fém- és Gépipari Vállalat kiváló dolgozója lett gyártástechnológusként. Az 1970-es évek elejétől a győri Rába Magyar Vagon- és Gépgyárban dolgozott a közúti járműfejlesztésen, majd 1975-től a Fertődi Állami Gazdaságban energetikusként.

Hegedűs Erzsébet (Főző Istvánné)

Kidolgozta az 1965-ben megépült első hazai egyenes vonalú technológiával működő kenyérgyár technológiáját. 1981-ben kollégáival szolgálati találmányt jelentettek be az Országos Találmányi Hivatalnál. A 185054 lajstromszámú szabadalom címe: „Eljárás nagy rosttartalmú gyógyropogós sütőipari termék előállítására.”

Az első női mérnökök Vas vármegyéből

Hudetz Éva (Dr. Joó Imréné)

Nyugat-magyarországi Fűrészeknél kezdett dolgozni. Saját kérésére a mozaikparketta-üzembe helyezték, ahol később az üzem vezetője lett. A gyártás (vágás, csiszolás stb.) során sok hulladék parkettadarab keletkezett (kicsorbult, görcsös végű, méreten kívüli volt). Az újítása alapján a hibás, kis parketták lamellás, rossz végét egy célgépen levágva értékes, egy kicsit kisebb mozaikparketták készültek.

Dr. Kártyás Mária (Dr. Nagy Józsefné)

1961–1969 között az Építéstudományi Intézetnél (ÉTI) műszaki ügyintéző, illetve tudományos munkatárs volt, ahol az építőiparban alkalmazott műanyag termékek, elsősorban a PVC alapúak öregedése terén végzett kutatómunkát.

Sajtószemelvények

1898. AZ ELSŐ MÉRNÖKNŐ „Londonból írják lapunknak, hogy ott a Royal Institute of British Architects az első nőt felvette tagjai sorába. Miss Ethel Mary Charles a jeles hölgy neve, a ki 1893-ban tette le a mérnöki vizsgákat, 1895-ben pedig még egy pótló vizsgálatot, mely minden szakra képesít. Ez egyike a legnehezebb, legtöbb ismeretet igénylő vizsgálatoknak s minthogy miss Charles ezt is kitűnően letette, megválasztották a Royal Institute tagjának.” (Magyar Újság, 1898, p. 10)

1920. AZ ELSŐ MAGYAR MÉRNÖKNŐ „Érdekes jelenség, hogy mostanában, amikor a technikai tudományok magyar szótárába az »egyenlőség« helyett a »származást« csempészték be, nosztrifikálták a budapesti műegyetemen Pécsi Eszternek, a charlottenburgi műegyetemen szerzett mérnöki oklevelét. Pécsi Eszter az első magyar mérnöknő. A »nemek« dolgában tehát van már egyenlőség szép Magyarországon!” (Vegyi Ipar, 1920, p. 2)

1928. KÜLÖNÖS NŐI FOGLALKOZÁSOK „Ma, mikor a nők már ugyyszólván valamennyi foglalkozás között választhatnak, nem ritka dolog, hogy a gyengéd nem tagjai a nekik legkevésbé illő foglalkozásokat választják. [...] Ujabban az elektromérnökök soraiban is vannak nők, egy angol lány, miss Partridge négy elektromos vállalatnak is igazgatója. Az első repülőgépipítő- mérnöknő dicsőségét egy francia hölgy szerezte meg. A hajóépítés terén Victoria Drummond angol mérnöknő már több kitüntetést kapott.” (Magyarság, 1928, p. IV)

>>> Magyar Közút

Nonprofit Zrt.

Köszönöm a figyelmet!